

Motion till riksdagen 2020/21:3788

av Johan Forssell m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2020/21:52 Tillträdesförbud till butik och förstärkt straffrättsligt skydd mot tillgreppsbrottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa straffet för grova stölder genom att höja minimistraffet till fängelse i ett år och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen under 2021 ska återkomma till riksdagen med förslag om tillträdesförbud till bibliotek och simhallar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen under 2021 ska återkomma till riksdagen med förslag om att även risk för ordningsstörningar och skadegörelse ska kunna leda till tillträdesförbud till butik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lämnat en proposition för att effektivare bekämpa stöldbrott till riksdagen. Förslagen i propositionen grundar sig på tillkännagivanden som Moderaterna och Kristdemokraterna tillsammans med andra partier i riksdagen lämnat till regeringen, de flesta redan förra mandatperioden. Några av dessa lämnades för över fem år sedan, utan att regeringen återkommit med förslag förrän nu, med ikraftträdande först 2021. Tillkännagivanden från riksdagen är inte allmänna tips, utan ska genomföras. Att det dröjer nära två mandatperioder mellan riksdagsbeslut och genomförande är inte godtagbart.

Stöldbrott måste bekämpas på ett effektivare sätt än i dag. När en person väl lagförs och döms för ett eller flera brott måste straffen fånga upp brottens allvar.

Bakom varje outrett bostadsinbrott finns brottsoffer som både drabbats av en integritetskränkning genom brottet och sedan av ett rättsväsende som inte upplevs reagera. Moderaterna och Kristdemokraterna har länge efterfrågat en ny brottsrubricering – inbrottsstöld – med lägsta straff ett års fängelse. Vi välkomnar därför att regeringen föreslår just detta i propositionen.

Även stölder av bildelar, båtmotorer, jordbruksmaskiner och andra stöldbrott åsamkar individer och företag stor skada och bidrar till ökad otrygghet i samhället. För att fler stöldbrott ska bedömas som grova har vi föreslagit att straffbestämmelserna om grov stöld respektive grovt häleri förtydligas så att det klart framgår att systematiska inslag utgör sådana omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om brottet är grovt. Det är därför glädjande att regeringen i propositionen går oss till mötes även i den frågan.

Vi anser emellertid att det inte är tillräckligt. För att med större kraft kunna bekämpa även andra grova stölder än bostadsinbrott har vi föreslagit att lägsta straffet för grov stöld höjs från sex månaders fängelse till ett års fängelse. Vi upprepar här det kravet.

I propositionen föreslår regeringen också att en ny lag om tillträdesförbud i butik införs, vilket riksdagen vid ett flertal tillfällen tillkännagivit för regeringen. Regeringen går emellertid inte fram med promemorians förslag om tillträdesförbud till bibliotek och badanläggningar, trots att riksdagen även har tillkännagivit detta för regeringen.

Det ska alltid vara tryggt att besöka biblioteket eller simhallen. Dessvärre har rapporterna om ordningsstörningar och sexuella trakasserier i dessa miljöer varit vanliga under senare år.

Brottsförebyggande rådet har kartlagt förekomsten av brott och ordningsstörningar på bibliotek. Kartläggningen visar att de flesta bibliotek och simhallar uppger att brott och ordningsstörningar skapar otrygghet och påverkar verksamheten negativt. För många bibliotek och simhallar handlar det om förhållandevis få och lindriga händelser. Men det finns också de anläggningar som utsätts mer frekvent och där störningarna påverkar personalens arbetsmiljö och besökarnas trivsel.

Regeringen behöver därför återkomma till riksdagen med förslag om tillträdesförbud även gällande dessa platser senast under 2021.

Vad gäller tillträdesförbudet i butik tar det sikte på situationer där det finns risk för att en person kommer att begå brott i butiken eller allvarligt trakassera någon som befinner sig där. I promemorian föreslås att en person kan få tillträdesförbud till bibliotek även när det finns risk för att en person väsentligen kommer att störa verksamheten eller orsaka betydande skada på bibliotekets egendom. Personer som ägnar sig åt att störa ordningen eller åt skadegörelse utgör emellertid också ett problem för butiker. Utöver de negativa effekterna för kundernas trygghet och butiksanställdas arbetsmiljö kan störningarna, om de leder till att kunder skräms bort, också leda till ekonomisk skada för butiken. Regeringen bör därför under 2021 återkomma till riksdagen med förslag om att även risk för ordningsstörningar och skadegörelse ska kunna föranleda tillträdesförbud till en butik.

Johan Forssell (M)

Louise Meijer (M)

Ellen Juntti (M)

Mikael Damsgaard (M)

Sten Bergheden (M)

Andreas Carlson (KD)

Ingemar Kihlström (KD)